

Bryssel den 20 maj 2021
(OR. en)

8949/21

AGRI 229
FAO 17
COAFR 131
COHAFA 50
CONUN 74
ENV 323
CLIMA 117
SUSTDEV 67
DEVTGEN 99
RELEX 453
SAN 310

NOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Rådet

Ärende: Utkast till rådets slutsatser om EU:s prioriteringar inför FN:s toppmöte om livsmedelssystem 2021
– Godkännande

1. FN:s generalsekreterare António Guterres har för 2021 sammankallat ett toppmöte om livsmedelssystem som en del av FN:s årtionde för åtgärder för att uppnå målen för hållbar utveckling fram till måldatumet 2030. Toppmötet planeras äga rum parallellt med FN:s 76:e generalförsamling (den 14–30 september 2021) och kommer att föregås av ett tre dagar långt förtoppmöte med Italien som värd den 26–28 juli 2021 vid FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) huvudkontor i Rom.
2. Syftet med toppmötet om livsmedelssystem är att, inom ramen för FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, inleda djärva åtgärder för att förändra det sätt på vilket världen producerar och konsumerar livsmedel, i syfte att säkerställa en varaktig kapacitet att föda världens växande befolkning på ett hållbart sätt. Toppmötet har fått särskild betydelse i samband med covid-19-krisen, som förvärrar de befintliga ojämlikheterna när det gäller tillgången världen över till tillräckliga, näringsrika och hälsosamma livsmedel.

3. Toppmötesprocessen sammanför beslutsfattare och experter från nationella regeringar och olika FN-organ med viktiga aktörer och intressenter från det civila samhället, den privata sektorn, forskarvärlden och den akademiska världen. Dessutom har FN:s medlemmar uppmanats att anordna nationella livsmedelsdialoger för att ge människor möjlighet att aktivt engagera sig i toppmötet, i enlighet med principen att alla måste vidta åtgärder för att förändra världens livsmedelssystem.
4. Under andra halvåret 2020 inledde arbetsgruppen för samordning (FAO) under det tyska ordförandeskapet diskussioner i syfte att förbereda rådsslutsatser om EU:s prioriteringar inför toppmötet om livsmedelssystem. Arbetsgruppen konstaterade särskilt toppmötets stora betydelse när det gäller att främja EU:s vision om en hållbar, klimatneutral och resurseffektiv framtid i enlighet med den europeiska gröna given och dess tillhörande strategier och handlingsplaner, särskilt från jord till bord-strategin och EU:s strategi för biologisk mångfald.
5. Med utgångspunkt i det omfattande förberedande arbete som utförts av det tyska ordförandeskapet förde det portugisiska ordförandeskapet diskussionerna framåt från och med den 1 januari 2021 och uppmanade delegationerna att säkerställa en bred samordning mellan olika politikområden på nationell nivå.
6. Arbetsgruppen för samordning (FAO) nådde den 5 maj 2021 en överenskommelse om den slutliga texten till utkastet till rådets slutsatser enligt bilagan till denna not.
7. Vid mötet den 19 maj 2021 bekräftade Coreper överenskommelsen i arbetsgruppen för samordning och godkände utkastet till rådets slutsatser.
8. Mot bakgrund av ovanstående uppmanas rådet att godkänna det utkast till rådets slutsatser som bifogas denna not vid sitt kommande möte den 26–27 maj 2021 (jordbruk och fiske).

**UTKAST till
rådets slutsatser om EU:s prioriteringar inför FN:s toppmöte om
livsmedelssystem 2021**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- rådets slutsatser av den 17 juni 2019 om EU-åtgärder för en stärkt regelbaserad multilateralism (dok. 10341/19),
- rådets slutsatser av den 8 juli 2019 om främjandet av målen för hållbar utveckling i hela världen (dok. 10997/19),
- rådets slutsatser av den 10 december 2019 *Att uppnå ett hållbart Europa senast 2030 – framstegen hittills och vägen framåt* (dok. 14835/19),
- rådets slutsatser av den 19 oktober 2020 om strategin *Från jord till bord* (dok. 12099/20),
- rådets slutsatser av den 23 oktober 2020 *Biologisk mångfald – hög tid att agera* (dok. 12210/20),
- rådets slutsatser av den 17 december 2020 om en cirkulär och grön återhämtning (dok. 14167/20),
- rådets slutsatser av den 29 november 2019 om den uppdaterade bioekonomistategin (dok. 14594/19),
- rådets slutsatser av den 25 november 2019 om den fjärde lägesrapporten om handlingsplanen för nutrition (dok. 14457/19),
- rådets slutsatser av den 26 november 2018 om en stärkt global livsmedels- och nutritionstrygghet (dok. 14554/18),
- rådets slutsatser av den 18 juni 2018 om EU:s och dess medlemsstaters prioriteringar på medellång sikt för FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) (dok. 10227/18),

1. UPPREPAR sitt fulla engagemang för Agenda 2030 för hållbar utveckling, Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), Parisavtalet och konventionen om biologisk mångfald, och BEKRÄFTAR sitt orubbliga stöd för årtiondet för handling för att blåsa nytt liv i förverkligandet av de 17 målen för hållbar utveckling senast 2030; vi kommer att fortsätta vårt nära samarbete med FN för att främja och stärka regelbaserade multilaterala åtgärder för att utrota fattigdom, hunger och malnutrition, skydda vår planet och säkra fred välstånd för alla, på grundval av full respekt för de mänskliga rättigheterna och människans värdighet,
2. VÄLKOMNAR initiativet från FN:s generalsekreterare att inom ramen för årtiondet för handling sammankalla ett toppmöte om livsmedelssystem i syfte att inleda djärva åtgärder för att förändra det sätt på vilket världen producerar och konsumerar livsmedel så att vi kan säkerställa vår varaktiga kapacitet att tillhandahålla tillräckliga, säkra och prisvärda livsmedel och hälsosam kost för alla inom planetens gränser; byggande av hållbara livsmedelssystem och hälsosamma kostvanor är avgörande för att Agenda 2030 ska kunna uppnås,
3. UPPSKATTAR toppmötets människocentrerade och lösningsinriktade karaktär; det är ett enastående tillfälle för världssamfundet att gemensamt hantera de systemiska och sammanlänkade utmaningar som de nuvarande livsmedelssystemen står inför; toppmötet är också av central betydelse för en bättre och grönare återuppbyggnad efter covid-19-krisen och dess negativa socioekonomiska effekter, som förvärrar ojämlikheten och bidrar till en alltmer osäker livsmedelsförsörjning och malnutrition,
4. ÄR FAST BESLUTET att samarbeta med länder från alla regioner i världen och med alla berörda parter för att med ledning av de övergripande människorättsprinciperna och strategin för rätten till mat uppnå ett ambitiöst resultat vid toppmötet och kunna vidta effektiva uppföljningsåtgärder; vi är redo att engagera oss i denna gemensamma strävan, som vägleds av Agenda 2030 och visionen om en hållbar, klimatneutral och resurseffektiv framtid som anges i den europeiska gröna given¹ och dess tillhörande strategier och handlingsplaner, särskilt från jord till bord-strategin² och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030³, liksom EU:s skogsrelaterade politik och EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik,

¹ [Dok. 15051/19 + ADD 1](#), [EUCO 9/19](#), [EUCO 29/19](#) och [EUCO 22/20](#).

² [Dok. 8280/20](#) och [12099/20](#).

³ [Dok. 8219/20](#) och [12210/20](#).

5. UPPREPAR sitt åtagande att befästa och stärka sitt samarbete med alla FN-organ och FN-byråer som deltar i toppmötet om livsmedelssystem och uppföljningen av detta, och uppmanar dem att ha ett nära samarbete i en anda av ”ett FN”,
6. FRAMHÅLLER följande allmänna principer och centrala prioriteringar inför FN:s toppmöte om livsmedelssystem 2021:

ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR OMSTÄLLNING AV LIVSMEDELSSYSTEMEN

7. Livsmedelssystemen har en avgörande inverkan på människors liv, hälsa och välbefinnande. De har också en grundläggande betydelse för jordens naturresurser och ekosystem. Dagens livsmedelssystem uppvisar ofta **strukturella svagheter och ohållbara tendenser**, som tillsammans med den befintliga **ojämlikheten** i fråga om tillgången till hälsosam kost⁴ kräver **snabbare samordnade åtgärder**.
8. I enlighet med den övergripande principen i Agenda 2030 att ingen får lämnas utanför måste omställningen av de globala livsmedelssystemen vara **rättvis och inkluderande** och bygga på en **människorättsbaserad strategi**. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt de fattigaste och mest utsatta och åt lokalsamhällenas och ursprungsbefolkningarnas rättigheter.
9. Det krävs ökade insatser för att ta itu med de **bakomliggande orsakerna till och de främsta drivkrafterna bakom osäker livsmedelsförsörjning och malnutrition** i världen, särskilt fattigdom, ojämlikhet, klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, tvångsmigration och konflikter. I detta avseende måste särskild uppmärksamhet ägnas åt att säkerställa livsmedelstrygghet och nutrition i bräckliga och humanitära sammanhang, som på alla nivåer måste ses ur ett **integrerat humanitärt perspektiv och ett utvecklings- och fredsperspektiv**. Dessutom krävs fortsatta insatser för att ta itu med de cykliska effekterna av osäker livsmedelsförsörjning och förbättra det humanitära livsmedelsbiståndet för att stödja sårbara människor och samhällen i konfliktsituationer.
10. Kvinnor bidrar på ett avgörande, om än undervärderat, sätt till att säkerställa livsmedelstrygghet och nutrition i hela världen. **Att uppnå jämställdhet** och undanröja socioekonomiska och andra hinder är fortfarande avgörande för **kvinnors och flickors egenmakt** att bidra fullt ut till omställningen av livsmedelssystemen.

⁴ Hälsosam kost är enligt [CFS Voluntary Guidelines for Food Systems and Nutrition](#) (inte översatt till svenska) säker, varierad, balanserad och baserad på näringsrika livsmedel.

11. De utmaningar som är förknippade med omvandlingen av livsmedelssystemen är nära kopplade till **de större utmaningar i fråga om hållbarhet, biologisk mångfald och klimat** som världen står inför. Globala insatser bör syfta till att både uppmana **alla aktörer att delta aktivt** och vara uppmärksamma på sitt **ansvar i alla steg i livsmedelssystemet**, dvs. produktion, bearbetning, lagring, distribution, konsumtion och bortskaffande.
12. Omställningen till hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem måste bygga på ett **helhetsperspektiv och systemtänkande** och stödjäs av **forskning och innovation**. Detta kräver att man bättre utnyttjar och förbättrar **vetenskaps- och evidensbaserade metoder** för att bedöma livsmedelns ekonomiska, miljömässiga och sociala externa effekter, bland annat dolda kostnader, särskilt för miljö och hälsa, och en bättre gemensam syn på synergier och potentiella avvägningar inom och mellan livsmedelssystemens olika dimensioner. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att stödja **forskningssamarbete** och förbättra **gränssnittet mellan vetenskap och politik**, med vederbörlig hänsyn till traditionella och inhemska kunskaper.
13. En stark och integrerad **flerpartsstrategi** baserad på dialog och partnerskap mellan offentliga och privata aktörer på alla nivåer, civilsamhällesorganisationer, kunskapsinstitutioner och beslutsfattare, är avgörande för att omforma produktions- och konsumtionsmönstren för livsmedel. Det är mycket viktigt att se till att **alla berörda parter deltar aktivt** på lika villkor, bland annat genom en **gynnsam politisk miljö** och lämpliga ekonomiska och finansiella incitament.
14. **Tillräckliga ansvarsfulla investeringar** från både privata och offentliga aktörer på alla nivåer är avgörande för att säkerställa välfungerande livsmedelssystem och stärka regionala och lokala marknader. I detta sammanhang krävs kraftfulla åtgärder för att uppmuntra användningen och tillämpningen av **internationella instrument för att främja ansvarsfulla investeringar** som syftar till tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition och som respekterar de mänskliga rättigheterna⁵, säkerställer rättvisa och insyn i förvaltningen av besittningsrätt till mark⁶ samt är anpassade till klimat- och miljömålen.

⁵ I synnerhet [CFS principer för ansvarsfulla investeringar i jordbruk och livsmedelssystem](#).

⁶ I synnerhet [CFS fakultativa riktlinjer för ansvarsfull förvaltning av markområden, fiskevatten och skogar mot bakgrund av den nationella livsmedelstryggheten](#).

15. Vid omställningen av livsmedelssystemen bör vederbörlig hänsyn tas till **kopplingen mellan landsbygd och stad** samt till territoriernas mångfald och deras särskilda styrkor och svagheter. I detta avseende kan en **territoriell bottom-up-strategi** där man tar hänsyn till lokala utmaningar och utnyttjar lokala tillgångar bidra väsentligt.

CENTRALA PRIORITERINGAR SOM SKA FRÄMJAS VID TOPPMÖTET OM LIVSMEDELSSYSTEM

16. Enligt de övergripande principerna om mänskliga rättigheter, med särskild hänvisning till rätten till mat, har EU⁷ åtagit sig att samarbeta med sina partner för att uppnå målen för toppmötet om livsmedelssystem i syfte att bidra till målen för hållbar utveckling.
17. EU framhåller följande sektorsövergripande prioriteringar för toppmötet, vilka bör behandlas på ett övergripande och integrerat sätt.

Att stärka hållbarheten och motståndskraften

18. Jordbruk, fiske och vattenbruk måste garantera tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition för en växande världsbefolkning på ett hållbart sätt. Detta kommer att kräva en övergång från ohållbara produktionsmetoder och produktionsmönster, och en utökning av **naturbaserade lösningar och ekosystembaserade metoder**, t.ex. agroekologiska metoder, ekologiskt jordbruk och träjordbruk samt ökad kapacitet för integrerad markanvändningsplanering och förvaltning av markanvändningen. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt att **minska markförsämringen** och förbättra markhälsan. Vidare kräver den ökade användningen av sötvattenresurser i kombination med oftare förekommande och intensivare torrperioder djärva åtgärder för att främja en **hållbar och integrerad förvaltning av vattenresurserna**, effektiv vattenanvändning och förebyggande av föroreningar av sötvatten och mark.
19. En stark **jordbruks- och livsmedelspolitik** och effektiva globala ramar för att främja en hållbar användning av naturresurser, inbegripet genetiska resurser, är avgörande för att stödja omställningen till hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem.

⁷ I detta dokument föregriper inte användningen av ”EU” huruvida behörigheten ligger hos ”EU”, ”EU och dess medlemsstater” eller uteslutande hos ”EU:s medlemsstater”.

Vid sidan av territoriella strategier är **rättvisa och transparenta produktions-, miljöcertifierings- och kvalitetssystem** viktiga verktyg som kan användas för detta ändamål. På samma sätt bör åtgärderna för att främja en **ansvarsfull och hållbar användning av gödselmedel, bekämpningsmedel och antimikrobiella medel** förstärkas, bland annat genom minskningsmål.

20. Bevarandet av hav och sötvatten och skyddet av marina ekosystem är avgörande för produktionen av livsmedel för hållbara och hälsosamma kostvanor. Med tanke på **fiskets och vattenbrukets** avgörande bidrag krävs ytterligare insatser för att utveckla hållbara sätt att förvalta de globala och skaldjursresurserna. Arbetet på detta område måste inriktas på att **bevara och på ett hållbart sätt utnyttja fiskbestånden**, undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske enligt en nolltoleransstrategi och bekämpa överfiske och förebygga negativa miljöeffekter. Toppmötet bör uppmuntra **samarbete** om konkreta åtgärder för att säkerställa en **effektiv förvaltning av fisket och hållbar utveckling av vattenbruket** och deras värdekedjor för att stödja hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem.
21. **Biologisk mångfald och livsmedelssystem** är starkt beroende av varandra. Förlust av biologisk mångfald och dålig hantering av kemiska insatsvaror och avfall utgör ett allvarligt hot mot den långsiktiga produktionskapaciteten för livsmedel och livsmedelssystemens motståndskraft. Brådskande åtgärder krävs för att ta itu med de direkta och indirekta orsakerna till **förlusten av biologisk mångfald** i samband med produktion och konsumtion av livsmedel. Det är i detta sammanhang livsviktigt att minska beroendet av **bekämpningsmedel och överanvändningen av näringsämnen**, att skydda och på ett hållbart sätt använda **den biologiska mångfalden i jordbruket**, bland annat genom agroekologiska metoder och ekologiskt jordbruk, och att ta itu med de bakomliggande orsakerna till **minskningen av pollinatörer**, som är avgörande för sunda ekosystem och livsmedelstrygghet. EU betonar i detta sammanhang vikten av att nå en överenskommelse vid den 15:e partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald⁸ om en omvälvande och ambitiös **global ram för biologisk mångfald efter 2020**.

⁸ 15:e mötet i partskonferensen till konventionen om biologisk mångfald.

22. **Skogar och trädjordbruk** bidrar på många sätt, både direkt och indirekt, till tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition. Det behövs stärkta gemensamma insatser för att genomföra FN:s strategiska plan för skog 2017–2030 i syfte att stoppa **den globala avskogningen och skogsförstörelsen**, inbegripet **olaglig skogsavverkning**, och förvalta skogar på ett hållbart sätt, med vederbörlig hänsyn till bevarandet av primär- och urskogar. Mot bakgrund av att jordbrukets utbredning utgör en av de främsta drivkrafterna för den globala avskogningen är det synnerligen viktigt att säkerställa **transparenta och hållbara leveranskedjor**, bland annat genom att minimera risken för att produkter som är förknippade med avskogning och skogsförstörelse släpps ut på marknaden. I detta syfte bör toppmötet stärka det **bilaterala och multilaterala samarbetet** om politik och åtgärder för att uppmuntra länder att genomföra och verkställa en ambitiös, rättvis och resultatbaserad politik som syftar till att bekämpa avskogning och skogsförstörelse.
23. **Livsmedelssystemen** är både starkt påverkade av **klimatförändringarna** och en viktig drivkraft för dem. Ansvarsfulla investeringar, innovation och digital teknik erbjuder stora möjligheter att hantera **klimatanpassning och begränsning av klimatförändringar** i alla livsmedelssystem. Toppmötet bör leda till **lösningar, innovationer och bästa praxis** som kan utökas och ha en varaktig effekt för att avskaffa hunger och på ett övergripande sätt ta itu med klimat- och hållbarhetsmålen i alla livsmedelssystem. I detta avseende bör man särskilt se till att innovationer finns tillgängliga och är åtkomliga för de fattigaste och sårbaraste länderna och samhällena.
24. En **rättvis övergång till en cirkulär ekonomi** kan bidra avsevärt till hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem. Det krävs ökade insatser för att minska användningen av icke-förnybara naturresurser och stärka de **biobaserade sektorerna**, bland annat genom att frigöra ansvarsfulla investeringar och marknader samt främja hållbar produktion och bearbetning av biomassa. Dessutom har en **vidareutveckling av hållbara proteinkällors potential** en viktig roll för den globala livsmedelsförsörjningen.

25. Att avsevärt **minska de nuvarande nivåerna av livsmedelsförluster och matsvinn** är avgörande vid övergången till hållbara livsmedelssystem. För att nå det övergripande målet att 2030 ha halverat matsvinnet på detaljhandels- och konsumentnivå och minskat livsmedelsförlusterna i produktions- och leveranskedjorna (inklusive förluster efter skörd) måste särskild uppmärksamhet ägnas åt att främja sektorsövergripande och offentligt-privat samarbete, ge stöd till åtgärder för utbildning och information, främja resurseffektiv och cirkulär utformning av livsmedelsförpackningar, sörja för en säker användning av biprodukter och återvinning av livsmedelsavfall, på ett ansvarsfullt sätt förbättra produkternas hållbarhetstid och stärka övervakningen och rapporteringen av livsmedelsförluster och matsvinn hela livsmedelskedjan igenom.
26. Det är mycket viktigt att säkerställa **rimliga försörjningsmöjligheter och en anständig levnadsstandard** för primärproducenter och alla som arbetar längs med hela livsmedelskedjan, bland annat genom åtgärder för socialt skydd. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den viktiga roll som **småbrukare, familj jordbrukare och småskaliga producenter** har inom **fiske, vattenbruk och skogsbruk**. För att dessa till fullo ska kunna utnyttja sin potential att driva på övergången till hållbara livsmedelssystem är det viktigt att ge dem bättre tillgång till marknader, produktionstillgångar och insatsvaror, finansiering och försäkringar, att erbjuda dem bättre förvaltning av besittningsrätten till mark, vatten och fiskeområden, rättvisa arbetsvillkor och anständiga hygienanordningar, att stärka deras tillgång till forskning, kunskap, teknik och innovation, och att erkänna de lokala och korta leveranskedjornas roll.
27. För att övergångsprocessen ska vara inkluderande krävs ett vederbörligt erkännande av **urfolkens och lokalsamhällenas centrala roll i livsmedelssystemen**, genom att stärka deras egenmakt och skydda deras rättigheter. Det är också viktigt att förbättra framtidsutsikterna och levnadsstandarden för **kvinnor och ungdomar** på landsbygden. Behovet av fortsatta och påskyndade insatser i detta syfte bör betonas vid toppmötet.
28. Det krävs fortsatta ansträngningar för att ta itu med osäker livsmedelsförsörjning och malnutrition i nödsituationer och vid utdragna kriser. I det avseendet är **humanitärt livsmedelsbistånd** av stor vikt för livsmedelssystemens motståndskraft genom att det skyddar liv och försörjningsmöjligheter och möjliggör en snabbare återhämtning.

Mer behöver göras för att utveckla **effektivare mekanismer för livsmedelsbistånd**, inbegripet föregripande åtgärder, kontantöverföringar och lokal upphandling av livsmedel, vilket också kan bidra till att minska de humanitära insatsernas miljöpåverkan och stödja lokala livsmedelssystem.

Främja en sund kosthållning genom hållbara livsmedelssystem

29. De nuvarande **konsumtionsmönstren för livsmedel** måste bli mer hållbara. Konsumenterna har en avgörande roll i det avseendet. Att stödja och verka för hållbara, säkra, hälsosamma och varierade kostvanor, inklusive växtbaserade livsmedel, genom **förbättrade livsmedelsmiljöer, utbildning, upplysningsverksamhet och tillgång till information**, bör vara en integrerad del av de globala insatserna för att ställa om livsmedelssystemen. I det avseendet måste man ägna särskild uppmärksamhet åt att främja en tydlig kommunikation till konsumenterna, särskilt genom översiktliga **märkningssystem** och utbildning i näringslära.
30. Tillsammans med fortsatta gemensamma insatser för att få slut på svält och bekämpa osäker livsmedelsförsörjning behöver särskild uppmärksamhet ägnas åt att ta itu med den ökande bördan av **malnutrition** i alla dess former, bland annat undernäring i samexistens med **översvikt, fetma** och andra **kostrelaterade icke-överförbara sjukdomar**. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den kosthållning som **barn och ungdomar** behöver för att växa och nå sin fulla potential i utvecklingen, bland annat genom skolbaserade nutritionsprogram. Det är av största vikt med en internationell vägledning för en politik som främjar en sund kosthållning, särskilt för de fattigaste och de äldre och för kvinnor och barn som lever i instabila situationer. EU stöder den utökade användningen av indikatorer som anger minimivärden för kostvariationer för att övervaka att befolkningsgruppernas kosthållning är varierad.
31. Ansvarsfulla **marknadsföringsmetoder** och riktad **prispolitik** kan spela en viktig roll när det gäller att hjälpa människor att göra bra livsmedelsval, samtidigt som de bidrar till **ökad öppenhet på marknaden** och en rättvisare ersättning till producenter. På samma sätt måste särskild uppmärksamhet ägnas åt att verka för en ökad användning av strategier för **hållbar offentlig och privat upphandling** och integrering av frivilliga hållbarhetsstandarder i sådana strategier.

32. Toppmötet bör uppmuntra till effektiva åtgärder för att **göra en sund kosthållning mer tillgänglig och överkomlig i pris genom hållbara livsmedelssystem**, även för sårbara grupper.

Öka livsmedelssäkerheten och stärka folkhälsan

33. Det är av yttersta vikt att säkerställa att de livsmedel som tillhandahålls konsumenterna är säkra. Det förutsätter att man på lämpligt sätt kan **spåra livsmedel genom hela livsmedelskedjan** och **minimera riskerna**, även i bearbetnings- och detaljhandelsleden, och **bekämpa livsmedelsbedrägerier** på ett effektivt sätt. I det avseendet bekräftar EU sitt fulla stöd för det viktiga arbete som utförs av **internationella standardiseringsorgan**, särskilt Codex Alimentarius-kommissionen, kommissionen för fytosanitära åtgärder inom ramen för den internationella växtskyddskonventionen (IPPC) och Världsorganisationen för djurhälsa (OIE). När dessa organisationer utarbetar vetenskapliga och evidensbaserade internationella standarder bör vederbörlig hänsyn tas till livsmedelssystemens hållbarhet.
34. En central förutsättning för att omvandlingen av livsmedelssystemen ska lyckas är att **One Health-modellen** genomförs till fullo, eftersom människors, djurs, växters och deras gemensamma miljöers hälsa är oupplösligt sammanflätade. I det avseendet bör **trepartssamarbetet** mellan Världshälsoorganisationen (WHO), Världsorganisationen för djurhälsa (OIE) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) stärkas ytterligare och **utökas** till att på lika villkor omfatta **FN:s miljöprogram (Unep)**. I detta sammanhang välkomnar EU den nyligen inrättade **expertpanelen på hög nivå One Health** med deltagande av FAO, OIE, WHO och Unep.
35. **Antimikrobiell resistens** är ett grundläggande hot mot människors och djurs hälsa och mot produktionen av säkra och hållbara livsmedel. EU kommer att fortsätta att kraftfullt förespråka en **ansvarsfull, återhållsam och hållbar användning av antimikrobiella medel** och upprepar sitt krav på att användningen av dem som tillväxtbefrämjande medel ska fasas ut. Toppmötet bör lyfta fram det akuta behovet av att intensifiera de globala insatserna för att genomföra **2015 års globala handlingsplan mot antimikrobiell resistens** genom One Health-modellen.

36. Det är av största vikt att förebygga och ha beredskap för **zoonotiska sjukdomar**. EU betonar behovet av att stärka kontroll- och hanteringsmekanismerna och att utveckla och bättre genomföra internationella riktlinjer för strängare säkerhets- och hygienåtgärder, särskilt inom ramen för Världshälsoorganisationen för djurhälsa (OIE). I det avseendet bör man ta full hänsyn till riskerna för att det uppkommer och överförs nya zoonoser i samband med animalieproduktion eller mänsklig påverkan på ekosystem och vilda djur och växter. Det krävs ökade insatser för att minska dessa risker, bland annat genom kraftfullare åtgärder för bekämpningen av olaglig handel med vilda djur och växter.

Bidra till livsmedelssystemens hållbarhet och motståndskraft genom handel

37. En öppen, transparent och regelbaserad internationell handel, i överensstämmelse med Världshandelsorganisationens regler, och sanitära och fytosanitära standarder är viktiga för att säkerställa att alla har tillgång till en tillräcklig, säker och sund kosthållning. **Multilaterala och bilaterala handelsavtal kan vara viktiga verktyg** för att uppnå ambitiösa **hållbarhetsmål för livsmedelssystem**, särskilt på centrala områden som exempelvis ett effektivt genomförande av Parisavtalet och konventionen om biologisk mångfald, hållbar förvaltning av vatten, mark och skogar, kampen mot avskogning och olagligt avverkat timmer, att bekämpa och förhindra ytterligare spridning av antimikrobiell resistens, att främja en hållbar och återhållsam användning av bekämpningsmedel, förbättringen av djurens välbefinnande, och skyddet av anständiga arbetsvillkor. EU kommer att fortsätta att samarbeta med och stödja sina handelspartner, särskilt utvecklingsländer, för att beledsaga övergången till hållbara livsmedelssystem. EU upprepar också sitt stöd till insatserna för att **reformera WTO** i syfte att stärka dess bidrag till den hållbara utvecklingen.
38. Vid sidan av den internationella handeln bör vederbörlig hänsyn tas till det bidrag som **den regionala och lokala handeln** kan ge till hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem, bland annat genom **korta leveranskedjor**. Att bygga upp, stärka och förbättra **tillträdet till regionala och lokala marknader** är avgörande för att säkerställa komplementariteten mellan lokala, regionala och globala livsmedelssystem och därigenom förbättra livsmedelssystemens hållbarhet såväl som motståndskraft.

Nya finansieringslösningar och affärsmodeller

39. Det behövs nya **finansieringslösningar och affärsmodeller** för berörda parter, inbegripet stöd, där så är lämpligt, genom blandad finansiering, riskdelningsmekanismer och försäkringssystem, för att främja hållbara livsmedelssystem. Dessa bör i synnerhet främja **tillgången till finansiering för hållbara och ansvarsfulla investeringar i livsmedelssystem**, med särskilt tonvikt på småskaliga jordbruk och familj jordbruk samt små och medelstora företag. **Mekanismer för ansvarsskyldighet** och skyddsåtgärder för att förebygga potentiella intressekonflikter är avgörande i detta avseende.
40. Incitament som är skadliga för miljön, den biologiska mångfalden och klimatet bör fasas ut. I detta avseende välkomnar EU antagandet av **FN:s system för miljöräkenskaper** och efterlyser ytterligare arbete för att främja beslutsfattarnas användning av **redovisning av naturkapital** i hela livsmedelssystemet.

Förbättra den vetenskapliga kunskapen och säkerställa ett starkt gränssnitt mellan vetenskap och politik

41. För att bättre förstå de utmaningar och möjligheter som är förknippade med omvandlingen av livsmedelssystemen och fastställa prioriteringar för åtgärder bör ytterligare **vetenskapliga och evidensbaserade bedömningar** av livsmedelssystemen göras på global, regional och nationell nivå.
42. För att kunna fatta välgrundade beslut om livsmedelssystemens framtid behöver regeringar, den privata sektorn, forskningsinstitutioner, civilsamhällesorganisationer och konsumenter tillgång till de bästa **tekniska och socioekonomiska insikterna**, med vederbörligt erkännande av traditionell och inhemska kunskap. EU har åtagit sig att intensifiera **kunskaps-, innovations- och tekniköverföringen** i detta avseende.
43. Toppmötet bör bidra till att **stärka styrningen av livsmedelssystemen** på olika nivåer, bland annat genom flerpartsmekanismer och mellanstatliga mekanismer, och säkerställa ett **starkt gränssnitt mellan vetenskap och politik** för att möjliggöra väl underbyggda politiska beslut.

44. I detta avseende erkänner EU den centrala roll som **kommittén för globalt tryggad livsmedelsförsörjning (CFS)** och dess **högnivåpanel av experter inom livsmedelssäkerhet och nutrition** har. Toppmötet bör uppmuntra länder och alla berörda parter att stärka införandet och genomförandet av CFS-politiska instrument. I detta avseende betonar EU särskilt vikten av **CFS nyligen antagna frivilliga riktlinjer för livsmedelssystem och nutrition** och begär att de ska genomföras.

UPPFÖLJNING AV TOPPMÖTET

45. EU är fast beslutet att uppnå ett **ambitiöst resultat** från toppmötet om livsmedelssystem som **driver på omvandlingen av livsmedelssystemen**, utifrån strategin för rätten till mat, genom en gemensam vision som återspeglas i en **tydlig och genomförbar agenda**, som är anpassad till övervaknings- och rapporteringsarrangemangen för målen för hållbar utveckling.
46. En effektiv uppföljning av toppmötet kommer att kräva ett **starkt FN-samarbete** och **förstärkning av pågående FN-initiativ** för att uppnå målen för hållbar utveckling, samtidigt som dubbelarbete eller överlappningar av arbetsflöden undviks. EU framhåller vikten av att på bästa sätt utnyttja **befintliga mellanstatliga och institutionella mekanismer** för att säkerställa att toppmötets resultat kommer att framkalla nya åtgärder och stimulera framsteg, samt att mäta och analysera toppmötets inverkan inom det bredare sammanhanget för Agenda 2030. Det krävs därför ett **nära samarbete och en nära samordning** mellan relevanta FN-organ och forum, särskilt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD), Världslivsmedelsprogrammet (WFP), kommittén för globalt tryggad livsmedelsförsörjning (CFS), Världshälsoorganisationen (WHO), FN:s miljöprogram (Unep), FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning (UNCCD), Världsorganisationen för djurhälsa (OIE), Codex Alimentarius-kommissionen och den internationella växtskyddskonventionen (IPPC).

47. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt att se till att **toppmötets resultat** beaktas på lämpligt vis i samband med multilaterala initiativ och kommande evenemang, t.ex. toppmötet om nutrition för tillväxt (Tokyo, december 2021), den globala konferensen om vattenbruk (Shanghai, september 2021), COP 26 Klimatkonferens (Glasgow, november 2021), 15:e partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald (Kunming, oktober 2021), 15:e partskonferensen för FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning (september 2021), FN:s havskonferens (Lissabon 2022), Stockholm 50 + (Stockholm, 2022) och FN:s vattenkonferens (New York, 22–24 mars 2023).

Åtgärder och initiativ på EU-nivå

48. EU strävar efter att föregå med gott exempel när det gäller att driva övergångsprocessen vidare efter toppmötet, tillsammans med sina partner och alla berörda intressenter, och är redo att främja **allianser och partnerskap** i detta syfte.
49. Som en del av de bredare politiska åtgärderna för att uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och nutrition, och för att genomföra Agenda 2030 i och utanför EU, har EU som mål att i förbindelserna med sina handelspartner öka inriktningen på hållbara livsmedelssystem i syfte att gemensamt uppnå en framgångsrik övergång på global nivå. EU avser därför att införa ett **särskilt kapitel om hållbara livsmedelssystem i EU:s handelsavtal**, som för närvarande är föremål för förhandlingar, och stärka samarbetet på detta område med länder som redan har ingått handelsavtal med EU.
50. EU är också fast beslutet att fortsätta sina pågående insatser för att utveckla ett **hållbart och motståndskraftigt livsmedelssystem i EU** och är berett att dela med sig av sin kunskap, expertis och erfarenhet till sina partner. De **viktigaste åtgärderna och initiativen på kort och medellång sikt** som EU avser att vidta i detta syfte, särskilt inom ramen för **den europeiska gröna given och strategin ”från jord till bord”**, omfattar
- utveckling av en EU-rättslig ram för hållbara livsmedelssystem,
 - utarbetande, tillsammans med alla berörda parter, av en uppförandekod för ansvarsfulla affärs- och marknadsföringsmetoder,

- utveckling av bindande mål för att minska matsvinnet, på grundval av den nya metoden för att mäta matsvinn,
- utarbetande av riktlinjer för hållbart vattenbruk för att säkerställa en hållbar produktion av livsmedel från hållbart förvaltad vattenbruk,
- utarbetande av lagstiftning för att undvika eller minimera risken för att produkter som är förknippade med avskogning eller skogsförstörelse släpps ut på EU-marknaden, liksom ytterligare initiativ för att stoppa avskogningen och främja en hållbar skogsförvaltning,
- utveckling av åtgärder för att öka EU:s jordbruksareal inom ekologiskt jordbruk, öka det ekologiska vattenbruket och öka konsumtionen av ekologiska produkter,
- utveckling av åtgärder för att uppnå kvantitativa minskningsmål för bekämpningsmedel, antimikrobiella medel och näringsförluster,
- lansering av initiativ inom ramen för Horisont Europa för att stödja ambitiösa internationella och tvärvetenskapliga forsknings- och innovationsprojekt för hållbara livsmedelssystem (bland annat genom ett partnerskap med titeln ”säkra och hållbara livsmedelssystem för människor, planeten och klimatet”),
- utarbetande av ett EU-initiativ för koldioxidlagring för certifiering av upptag av koldioxid på grundval av en stabil och transparent övervakning och kontroll,
- utarbetande av ett förslag som syftar till att tillhandahålla ett harmoniserat vetenskapligt baserat system för näringsvärdesmärkning på förpackningens framsida och en ram för hållbar märkning,
- lansering av initiativ för att stimulera ändringar av innehållet i bearbetade livsmedel, i tillämpliga fall med fastställande av gränsvärden för vissa näringsämnen, och för att begränsa främjandet av livsmedel med hög salt-, socker- och/eller fetthalt,
- översyn av EU:s program för främjande av jordbruks- och livsmedelsprodukter och EU:s skolprogram samt EU:s stöd till livsmedelsupphandling för att öka produktionen, tillgängligheten och antagandet av hälsosamma och hållbara kostvanor,

- förbättring av beredskapen inför livsmedelskriser, förstärkning av föregripande åtgärder för att hantera livsmedelskriser och ytterligare operationalisering av det globala nätverket mot livsmedelskriser längs axeln för humanitärt bistånd, utveckling och fred.
-